USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně JUDr. Miluše Doškové a soudkyň Mgr. Sylvy Šiškeové a Mgr. Evy Šonkové v právní věci žalobce: **K. C. N.,** zast. Mgr. Ing. Vlastimilem Němcem, advokátem se sídlem Kadaňská 3550/39, Chomutov, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra,** se sídlem Nad Štolou 936/3, Praha 7, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 7. 6. 2022, č. j. OAM-73/LE-BA05-HA15-2022, o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Plzni ze dne 25. 1. 2023, č. j. 16 Az 13/2022-31,

takto:

I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.

II. Žalobce **nemá právo** na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

III. Žalovanému **se nepřiznává** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti.

Odůvodnění:

[1] Žalobce požádal o mezinárodní ochranu. Uvedl, že je v zemi původu ohrožen jeho život a zdraví. Jeho věřitelé totiž vymáhají pohledávky i prostřednictvím násilí a mají vazby na v. mafii. Tamní bezpečnostní složky nejsou schopny žalobce ochránit. Žalovaný tuto žádost zamítl jako zjevně nedůvodnou podle § 16 odst. 1 písm. a) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu.

[2] Krajský soud v Plzni (dále jen „krajský soud“) žalobu proti rozhodnutí žalovaného zamítl rozsudkem označeným v záhlaví. Ze správního spisu podle soudu plyne, že žalobce opustil zemi původu z ekonomických důvodů. Tvrdil sice, že mu hrozí nebezpečí ze strany soukromých osob, neuvedl však nic konkrétního k tomu, že mu veřejná moc nemůže zajistit ochranu před pronásledováním. Podle krajského soudu žalovaný dostatečně zjistil skutkový stav a řádně odůvodnil, z jakého důvodu žádost zamítl.

[3] Žalobce (dále jen „stěžovatel“) podal proti rozsudku krajského soudu kasační stížnost. Zopakoval obavy z pronásledování ze strany věřitelů a nedostatečné ochrany poskytované státními orgány. Žalovaný se měl také důkladněji zabývat možností udělení humanitárního azylu. V případě stěžovatele je přinejmenším dán důvod pro udělení doplňkové ochrany podle § 14a zákona o azylu. Žalovaný dokládal možnost účinného využití ochrany ze strany státu původu před pronásledováním a vážnou újmou odkazem

na zprávy o situaci v zemi původu. Krajský soud však nezkoumal, zda lze v kontextu ochrany před pronásledováním a vážnou újmou považovat V. za bezpečnou zemi. Stěžovatel k tomu odkázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 12. 10. 2022, č. j. 10 Azs 161/2022-56, č. 4410/2022 Sb. NSS. Krajský soud se měl zabývat nejen otázkou, zda stěžovatel prokázal, že jeho zemi původu nelze považovat za bezpečnou, nýbrž i v kontextu jeho případu zkoumat předpoklady vymezení země původu jako bezpečné.

[4] Žalovaný se ve vyjádření ke kasační stížnosti ztotožnil s posouzením krajského soudu a odkázal na správní spis, odůvodnění napadeného rozhodnutí a vyjádření k žalobě. Žalovaný se podrobně zabýval všemi stěžovatelovými tvrzeními. Na jejich základě však nemohl dospět k závěru, že by stěžovateli v zemi původu hrozilo nebezpečí vážné újmy ve smyslu zákona o azylu. Napadené rozhodnutí je zákonné a podložené řádně zjištěným skutkovým stavem.

[5] Kasační stížnost je přípustná. Ve věcech, v nichž před krajským soudem rozhodoval specializovaný samosoudce, se Nejvyšší správní soud po posouzení přípustnosti kasační stížnosti zabývá otázkou, zda kasační stížnost svým významem podstatně přesahuje vlastní zájmy stěžovatele [§ 104a zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“)]. Není-li tomu tak, soud kasační stížnost odmítne jako nepřijatelnou (usnesení ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006-39, č. 933/2006 Sb. NSS, a ze dne 16. 6. 2021, č. j. 9 As 83/2021-28, č. 4219/2021 Sb. NSS, body 11–12).

[6] Nejvyšší správní soud uvádí, že rozsudek krajského soudu je přezkoumatelný. Je z něj patrné, na základě jakých důkazů a skutkového stavu, jakož i právních úvah, krajský soud rozhodl (rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 12. 2003, č. j. 2 Ads 58/2003-75, č. 133/2004 Sb. NSS, ze dne 8. 4. 2004, č. j. 4 Azs 27/2004-74, nebo ze dne 18. 10. 2005, č. j. 1 Afs 135/2004-73, č. 787/2006 Sb. NSS). Z odůvodnění rozsudku plyne, že se krajský soud žalobními námitkami řádně zabýval a vysvětlil také, proč se stěžovatel nemůže úspěšně domáhat udělení humanitárního azylu nebo doplňkové ochrany.

[7] Nejvyšší správní soud úvodem zdůrazňuje, že polemika stěžovatele s právními závěry krajského soudu, které zjevně nejsou v příkrém rozporu se skutkovými zjištěními, není důvodem přijatelnosti kasační stížnosti (usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 13. 5. 2020, č. j. 2 Azs 391/2019-32). Neuvedl-li stěžovatel ve správním řízení azylově relevantní potíže či obavy, nelze žalovanému vytýkat nedostatečné zjištění skutkového stavu, případně nepřezkoumatelnost jeho rozhodnutí (usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 10. 12. 2020, č. j. 7 Azs 250/2020-33, nebo ze dne 22. 9. 2021, č. j. 2 Azs 161/2021-29).

[8] Otázkou hrozby vážné újmy ze strany soukromých osob se kasační soud zabýval např. v rozsudku ze dne 16. 9. 2008, č. j. 3 Azs 48/2008-57, podle něhož může pronásledování i vážná újma hrozit jak ze strany státu (resp. organizace, která ovládá stát), tak ze strany nestátních původců (soukromých osob). V případě nestátních původců pronásledování je však potřeba prokázat, že stát není schopen nebo ochoten poskytnout ochranu před pronásledováním nebo hrozbou vážné újmy, resp. že neučiní přiměřené

kroky k jejich zabránění (usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 7. 2020, č. j. 5 Azs 378/2019-32).

[9] Krajský soud v případě stěžovatele neshledal hrozbu skutečného nebezpečí vážné újmy. Stěžovatel ani nevysvětlil, proč by nemohl využít ochrany státních orgánů v zemi původu. Břemeno tvrzení ohledně nedostupnosti, resp. nedostatečnosti ochrany v zemi původu, přitom leželo na něm (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 10. 2008, č. j. 5 Azs 50/2008-62).

[10] Kasační námitka, podle níž se měl krajský soud zabývat tím, zda lze V. považovat za bezpečnou zemi původu a také posoudit podklady pro takové vymezení, je nepřípustná podle § 104 odst. 4 s. ř. s. Stěžovatel ji totiž neuplatnil v řízení před krajským soudem, ač tak mohl učinit. Nejvyšší správní soud pouze doplňuje, že rozsudek, na který stěžovatel v této souvislosti odkázal v kasační stížnosti, se věnuje posuzování poměrů ve státech, které byly zařazeny na seznam bezpečných zemí podle vyhlášky č. 328/2015 Sb. V. takovou zemí není a rozsudek č. j. 10 Azs 161/2022-56 se v projednávané věci neaplikuje; i pokud by tato námitka byla přípustná, byla by stěžovatelova argumentace v tomto ohledu mimoběžná.

[11] Lze doplnit, že z ustálené judikatury Nejvyššího správního soudu plyne, že ekonomické důvody nejsou samy o sobě azylově relevantní (rozsudek ze dne 15. 12. 2003, č. j. 4 Azs 31/2003-64, ze dne 31. 10. 2003, č. j. 4 Azs 23/2003-65, či ze dne 27. 8. 2003, č. j. 5 Azs 3/2003-54).

[12] Nejvyšší správní soud s ohledem na výše uvedené uzavírá, že z odůvodnění napadeného rozsudku je patrné, že krajský soud vycházel z relevantní judikatury a jeho závěry jsou s ní v souladu. Kasační soud současně neshledal, že by se krajský soud dopustil zásadního pochybení, které mohlo mít dopad do stěžovatelova hmotněprávního postavení. Nejvyšší správní soud proto odmítl kasační stížnost jako nepřijatelnou (§ 104a odst. 1 s. ř. s.).

[13] O náhradě nákladů řízení rozhodl Nejvyšší správní soud podle § 60 odst. 1 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s. (usnesení rozšířeného senátu ze dne 25. 3. 2021, č. j. 8 As 287/2020-33, č. 4170/2021 Sb. NSS, body 51 až 53). Stěžovatel úspěch neměl, proto nemá právo na náhradu nákladů řízení. Žalovanému, která by jinak toto právo měl, žádné náklady nevznikly.

Poučení: Proti tomuto usnesení **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 21. března 2023

JUDr. Miluše
Došková
předsedkyně senátu